

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Mook en Middelaar
Postbus 200
6585 ZK Mook

Mook, 4 februari 2020

Betreft: ongevraagd advies m.b.t. het VN-verdrag
inzake de rechten van personen met een handicap.

Geacht college,

Het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap geldt sinds 14 juli 2016 in Nederland. In de Tweede Kamer is bij de ratificatie van het VN-verdrag een amendement aangenomen waarin staat dat gemeenten periodiek één integraal plan moeten maken voor de lokale uitvoering van het VN-verdrag. Dit plan betreft het gehele sociale domein (WMO 2015, Participatiewet en de Jeugdwet) en daarmee uiteindelijk de gehele gemeenschap.

In het plan moet staan hoe de gemeente het VN-verdrag lokaal gaat uitvoeren, in de wandelgangen ook wel de 'lokale inclusie agenda' genoemd.

Het VN-verdrag voor rechten van personen met een handicap* is een mensenrechtenverdrag. Het beschrijft de rechten van mensen met een beperking of chronische ziekte op gelijke behandeling en participatie.

Om deze rechten te realiseren moet de toegankelijkheid van werk, onderwijs, wonen, openbaar vervoer en dienstverlening sterk verbeteren. De bedoeling van het VN-verdrag is, dat de achterstanden die mensen met een handicap hebben op volwaardig meedoen worden weggenomen. Het verdrag regelt dat mensen met een handicap actief betrokken moeten worden bij het verbeteren van de toegankelijkheid en volwaardig meedoen.

Kortom, de bedoeling van het VN-verdrag is, dat Mook en Middelaar toegankelijk en inclusief wordt voor iedereen.

Binnen de gemeente Mook en Middelaar is afgesproken dat de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) aan de voorkant advies zou geven aan burgemeester en wethouders als start voor het opstellen van de "inclusie agenda".

Hiervoor is een werkgroep VN-verdrag opgericht. In deze werkgroep heeft, naast enkele leden van de ASD, ook een beleidsambtenaar van de gemeente zitting. Voor deze samenstelling van de werkgroep is gekozen, omdat door direct contact tussen de

ASD en de beleidsambtenaar doelmatiger en doeltreffender samengewerkt kan worden.

Omdat het plan gemeente-breed ontwikkeld moet worden en het gehele sociale domein omvat en de ASD beseft dat dit niet op korte termijn allemaal gerealiseerd kan worden, zal de werkgroep VN-verdrag na dit advies blijven bestaan om samen met de gemeente in het proces van realisatie te blijven meedenken en het proces te blijven volgen.

De werkgroep heeft zich allereerst gericht op het zowel inwinnen van informatie bij de verschillende doelgroepen, alsook op het informatie verstrekken over het VN-verdrag. De werkgroep heeft o.a. door middel van een affiche, opgehangen op verschillende trefpunten in de woonkernen, door het plaatsen van redactionele stukjes in de dorpsbladen en het beschikbaar stellen van een telefoonnummer en mailadres, een oproep gedaan om met inwoners met een handicap in gesprek te gaan. Er zijn verschillende gesprekken gevoerd, zowel met inwoners met een handicap, als met begeleiders en/of professionals die werken in onze woonkernen met mensen met een handicap. Hoewel de respons nog beter kan, hebben we door onze gesprekken met zowel inwoners als professionals een beeld gekregen hoe inclusief Mook en Middelaar is.

Ons advies bestaat uit algemene en specifieke adviezen. Gezamenlijk leidt dit naar ons inzicht tot een goed inclusief beleid voor de gemeente Mook en Middelaar.

Algemene adviezen:

- Stel een "lokale inclusie agenda" op, geef daarin aan welke stappen de gemeente zet om van een inclusieve samenleving de algemene norm te maken.
Bepaal binnen dit plan de prioriteitenagenda, met haalbare en meetbare resultaten.
- Zorg dat er bij college- en/of raadsvoorstellen te allen tijde een paragraaf "inclusief beleid" standaard wordt opgenomen om bewustwording te realiseren.
Stel jezelf voortdurend de vraag: versterkt het beleid de eigen regie ongeacht inkomen, ziekte en/of handicaps?
- Laat de inhoud van het plan leidend zijn en niet het budget! En kijk vooral naar structurele maatregelen in plaats van naar tijdelijke.
- Zorg ervoor dat het kennisniveau over het VN-verdrag bij alle ambtenaren actueel is. Geregeld terugkomende informatiemomenten in de vorm van bijeenkomsten zouden hierbij kunnen helpen.

- Betrek mensen met een handicap, of organisaties die hen vertegenwoordigen, bij het opstellen van het plan, en daarmee aan het geleidelijk dichterbij brengen van een toegankelijke en inclusieve samenleving. Dit begint met de letterlijke fysieke toegang tot voorzieningen en openbare gelegenheden te realiseren.
- Stimuleer burgerinitiatieven op het vlak van participatie.
- Ken uw lokale samenleving, houd rekening met de verschillende niveaus van behoeftes in de verschillende kerkdorpen.
- Neem in de inclusieve agenda het item inclusieve arbeidsmarkt op. Onderzoek wat nodig is, zodat iedereen kan deelnemen aan de arbeidsmarkt.

Heel specifiek uit de interviews zijn de volgende concrete wensen/voorstellen gekomen die zeker onderdeel uitmaken van de inclusie agenda:

- Als fysieke toegang tot voorzieningen en openbare gelegenheden niet goed geregeld is, sluit je al direct mensen met een fysieke handicap buiten. Voorbeeld is het gemeenschapshuis in Mook waar een rolstoelgebruiker niet zelfstandig naar binnen kan.
- Geef aandacht aan bewustwording bij inwoners over de ontwikkeling van een participatiesamenleving: daar behoort ook het betrekken van je "buurman met een beperking" bij. Stimuleer het opzetten van een Maatjesproject.
- Toets de toegankelijkheid van de website van de gemeente, regel direct een "luistertoets".
- Er bestaat een klachtenprocedure. Er is geen handleiding op welke manier inhoudelijk de klacht beschreven moet worden. Daardoor is de procedure minder toegankelijk.
- Creëer ruimte voor zelfstandig wonen, maar met ambulante begeleiding vanuit bijvoorbeeld stichting "Helder -beschermde wonen".
- Laat een ambtenaar of wethouder met een ervaringsdeskundige (bijvoorbeeld slechtziende) de woonkernen op belangrijke plekken vanuit verschillende posities op toegankelijkheid verkennen. Richt een meldpunt in.
- Onderzoek nauwkeurig de mogelijkheden voor het gebruik van openbaar vervoer in de verschillende kernen.

Tot zover, volgens afspraak, onze adviezen als een eerste aanzet om te komen tot een inclusie agenda.

Wij zien uw opzet van de inclusie agenda graag ruim voor de termijn van de begrotingsbespreking 2021 tegemoet, omdat te verwachten is dat deze agenda gevolgen heeft voor deze begroting.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein,

F.S.M. Dracht
Voorzitter

*wij hanteren de term "handicap" omdat deze als zodanig omschreven is in het VN-verdrag. In de spreektaal hanteren wij "mensen met een beperking"